C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr. 4r-5579/2025 Judecătoria Bălți, sediul Fălești
4-25090886-03-4r-13112025 Judecător Lilia Trocin

D E C I Z I E
În Numele Legii

19 martie 2026 mun. Bălţi

Colegiul Penal al Curții de Apel Nord

Având în componența sa:
Președintele completului, judecătorul Ion Talpa
Judecătorii Viorica Severin, Cristina Prisacari

examinând, în ordine de recurs, recursul depus de avocatul Sandu Serghei în interesele contravenientului Ciobanu Lilian declarat împotriva hotărârii *Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 13 octombrie 2025*, prin care a fost *respinsă ca depusă peste termen* contestația lui Ciobanu Lilian împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție din 09 aprilie 2025, întocmit de agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Fălești, Pernai Vitali și deciziei de sancționare din aceiași dată, adoptate în privința lui *Ciobanu Lilian* pentru săvârșirea contravenției prevăzute de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele recursului, materialele cauzei, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

La data de 18.06.2025, Ciobanu Lilian a depus contestație în cadrul procesului contravențional intentat în privința sa conform art. 47^1 alin. (1) Cod contravenţional al RM, prin care solicită anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare din data de 09.04.2025, cu încetarea procesului contravențional în legătură cu lipsa faptei contravenționale.

În motivarea contestației, contestatarul a menționat că, la data de 09 aprilie 2025 în s. Bocani, r-l Fălești, agentul constatator ar fi stabilit precum că ar fi implicat în contravenţia de corupere electorală pasivă, în calitate de alegător, pentru a participa la referendumul constituţional şi alegerile prezidenţiale din 20.10.2024. Se invocă faptul precum că ar fi acceptat o sumă de bani prin intermediul aplicaţiei bancare PSB pentru a exercita votul în anumit fel, în favoarea unui bloc politic.

A luat cunoștință cu procesul-verbal cu privire la contravenție la data de 09.04.2025. Pentru aceste presupuse fapte, i s-a aplicat sancțiune cu amendă semnificativă. Nu își recunoaște vina și nu este de acord cu procesul-verbal şi decizia de sancţionare, considerând că a fost adoptată contrar prevederilor legale şi în contradicţie totală cu circumstanţele de fapt.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 13 octombrie 2025 contestaţia lui Ciobanu Lilian depusă în cadrul procesului contravențional intentat în privința sa conform art. 47^1 alin. (1) Cod contravenţional al RM, prin care și-a exprimat dezacordul cu procesul verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 558263 din 09.04.2025 și decizia de sancționare din aceiași dată, încheiat de agentul constatator Pernai Vitali din cadrul Inspectoratului de Poliție Fălești, s-a respins ca depusă peste termen.

Nefiind de acord cu hotărârea nominalizată, avocatul Sandu Serghei în interesele contravenientului Ciobanu Lilian declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătoriei Edineț, sediul Central din 13 octombrie 2025 și pronunțarea unei noi hotărâri privind admiterea contestației depuse cu încetarea procesului contravențional din lipsa faptei contravenționale.

În motivarea cerințelor formulate, recurentul a declarat faptul că, hotărârea instanței de fond este nelegală și netemeinică, fiind pronunțată cu încălcarea normelor de drept material și procesual, precum și în baza unei aprecieri eronate a probelor administrate în cauză. În mod nejustificat, instanța a reținut că vinovăția contravenientului Lilian Ciobanu ar fi dovedită, limitându-se la o enumerare formală a înscrisurilor depuse la dosar, fără a analiza în mod efectiv relevanța, concludența și legalitatea acestora.

În speță, majoritatea probelor utilizate de agentul constatator provin din cauza penală nr. 2023970322, fiind obținute în cadrul unor măsuri speciale de investigații autorizate pentru acel dosar. Aceste probe nu au fost administrate în condițiile legii contravenționale și nici nu au fost recunoscute în mod legal ca probe în prezenta cauză, fiind utilizate cu încălcarea normelor procedurale. Mai mult, unele dintre aceste materiale sunt destinate exclusiv utilizării în cauza penală menționată, fapt ce exclude posibilitatea valorificării lor în prezenta cauză contravențională. Prin urmare, aceste înscrisuri sunt inadmisibile și nu pot sta la baza unei soluții de sancționare.

Susține că, agentul constatator nu a administrat probe proprii în cadrul procesului contravențional, limitându-se la preluarea unor materiale dintr-un alt dosar, fără a efectua acțiuni de constatare și probare conforme art. 440 Cod contravențional. În aceste condiții, nu poate fi reținută existența unui probatoriu suficient și legal administrat.

De asemenea, înscrisurile prezentate nu demonstrează existența unei legături cauzale între faptele imputate și contravenient. Nu există probe directe care să confirme pretinderea, acceptarea sau primirea unor bunuri ori avantaje în scopul influențării exercitării drepturilor electorale. Simpla existență a unor date tehnice sau informații generale nu poate substitui dovada certă a elementelor constitutive ale contravenției.

Consideră că, nu a fost dovedită întrunirea elementelor esențiale ale contravenției prevăzute de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, în special existența unui avantaj material concret, acceptarea sau primirea acestuia, precum și scopul special de influențare a comportamentului electoral. De asemenea, nu a fost demonstrată intenția directă a contravenientului, condiție obligatorie pentru angajarea răspunderii contravenționale.

Procesul-verbal întocmit în cauză conține o descriere generică și insuficientă a faptei, fără indicarea clară a circumstanțelor concrete de timp, loc și mod de comitere, ceea ce contravine cerințelor legale privind individualizarea faptei contravenționale.

Menționează că, instanța de fond a încălcat și principiul prezumției nevinovăției, transferând în mod nejustificat sarcina probei asupra contravenientului, în condițiile în care obligația de a demonstra vinovăția revine exclusiv agentului constatator. Or, simpla negare a faptei de către contravenient nu poate fi interpretată în defavoarea acestuia.

În temeiul art. 471 alin. (2) Cod contravențional, respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă părțile nu au făcut uz de dreptul lor procedural și nu au prezentat referință, fapt ce nu împiedică instanței examinarea recursului în baza probelor anexate la dosar.

Examinând materialele cauzei contravenționale în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul penal găsește necesar de a respinge recursul depus împotriva soluției primei instanțe ca nefondat și menținerea fără modificări a hotărârii recurate:

De drept, soluția adoptată se întemeiază pe prevederile art. 470 alin. (3) Cod contravențional în corespundere cu care, instanța de recurs judecă recursul în limitele temeiurilor pentru recurs, având dreptul, în afara temeiurilor invocate și

cerințelor formulate de recurent, să examineze și alte temeiuri fără agravarea situației contravenientului.

În fapt, Colegiul ține să menționeze, aplicarea corectă de către instanța de fond cazului din speță a dispozițiilor art. 448 alin. (1) Cod contravențional, cu constatarea omiterii termenului de 15 zile pentru depunerea contestației împotriva deciziei agentului constatator din 09 aprilie 2025, or Ciobanu Lilian a fost prezent la data întocmirii procesului verbal cu privire la contravenție, *însă a refuzat să-l semneze și să primească copia acestuia.*

Tot odată, Colegiul penal reține că, dispozițiile alin. (2) art. 448 Cod contravențional, acordă posibilitatea repunerii contestației în termenul de atac, doar atunci când omiterea lui s-a produs din motive întemeiate, ce urmează a fi invocate și probate de către persoana atrasă la răspunderea contravențională, care nu se regăsesc în cazul din speță.

Respectiv, fiind o normă imperativă a legii procesual contravenționale, dispozițiile alin. (1) și (2) art. 448 Cod contravențional stabilesc cu strictețe termenul de contestație a deciziilor organului extrajudiciar, nerespectarea căruia în sensul art. 230 Cod procedură penală, aplicat cazului din speță, impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Astfel, ținând cont de aceste prevederi legale, instanța de fond corect a concluzionat depunerea tardivă de către Ciobanu Lilian a contestației, în situația în care cel din urmă a fost prezent atât la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție cât și la decizia de sancționare din 09 aprilie 2025, omițând termenul de contestare de 15 zile a soluției adoptate în ordinea art. 448 alin. (1) Cod contravențional.

Pe fonul dat, urmează a fi de menționat, că în cauza Van Harm vs Germania din 11.09.2007, CtEDO a notat, că recurentul trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a contesta în termenul legal hotărârea primei instanțe, fapt însă ignorat de acesta, ce a generat omiterea termenului prescris la depunerea recursului, iar în cauza Ponomaryov vs Ucraina din 03.04.2008, Curtea a stabilit, că termenul pentru introducerea unei căi ordinare de atac, poate fi reînnoit după un interval considerabil și pentru motive care par a fi foarte convingătoare.

Pe când în cazul din speță, instanța de fond în mod corect a stabilit că, contestația a fost depusă peste termenul legal prevăzut de art. 448 alin. (1) Cod contravențional. *Din materialele cauzei rezultă fără echivoc că, procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare din 09.04.2025 au fost întocmite în prezența contravenientului Ciobanu Lilian,* fapt confirmat atât prin conținutul actului, cât și prin semnătura martorului *****.

Prin urmare, termenul de 15 zile pentru contestare a început să curgă de la data emiterii actului, expirând la 24.04.2025.

Colegiul remarcă faptul că, depunerea contestației la data de 18.06.2025 reprezintă o depășire evidentă a termenului legal, iar recurentul nu a solicitat repunerea în termen și nici nu a invocat motive temeinice care ar justifica o asemenea măsură. Alegația ulterioară potrivit căreia, ar fi luat cunoștință despre procesul-verbal abia la 13.06.2025, *a fost corect înlăturată de instanța de fond, întrucât este contrazisă de propriile declarații inițiale și de ansamblul probator administrat.*

Colegiul penal reține că, odată constatată tardivitatea contestației, instanța de fond în mod justificat nu a mai procedat la examinarea fondului cauzei. Regimul juridic al termenului de contestare este unul imperativ, iar nerespectarea acestuia atrage decăderea din dreptul de a supune controlului judecătoresc actul contestat. Această abordare este conformă atât legislației naționale, cât și jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, care subliniază importanța respectării principiului securității raporturilor juridice.

Argumentele apărării referitoare la pretinsa lipsă a probelor, la nulitatea procesului-verbal sau la încălcarea dreptului la apărare ***nu pot fi analizate în lipsa unei contestații formulate în termen legal.*** Acceptarea examinării unor astfel de critici în pofida depășirii termenului ar contraveni principiilor de ordine publică ce guvernează procesul contravențional și ar crea o insecuritate juridică inadmisibilă.

De asemenea, nu poate fi reținută susținerea privind încălcarea dreptului de acces la justiție, întrucât recurentul a avut la dispoziție un remediu efectiv – contestația prevăzută de art. 448 Cod contravențional – pe care însă nu l-a exercitat în termenul legal. Or, exercitarea drepturilor procesuale presupune respectarea condițiilor și termenelor stabilite de lege.

Astfel, potrivit legii contravenționale, având caracter de garanție egală pentru toate părțile interesate, în sensul dispozițiilor art. 20 din Constituția Republicii Moldova, ca rațiune, satisfacerea imperativului disciplinării activității procesuale prin stabilirea unor termene peremptorii impune obligația îndeplinirii în termen a actelor de procedură, sub sancțiunea decăderii din exercițiul dreptului. Ca atare, neexecutarea în termen a unui drept procesual, conform sancțiunii menționate, duce la pierderea acestuia.

Subsidiar Colegiul reiterează că, prin admiterea unei contestații tardive şi poziționarea uneia dintre părțile procesului contravențional pe o treaptă mai avantajoasă decât cealaltă parte se încalcă vădit principiul egalității armelor, care *inter alia* prevede că fiecare parte trebuie să beneficieze de o posibilitate rezonabilă de a prezenta cauza sa în condiții care să nu o plaseze într-o situație net dezavantajoasă în raport cu partea adversă.

În cele din urmă se notează că, aplicarea regulilor privind termenele de procedură este susceptibilă de a încălca principiul egalității armelor şi a securității

raporturilor juridice, în general, în măsura în care fiecare dintre părți nu se vor bucura de aceleași mijloace pentru a prezenta argumentele sale în fața unei instanțe *(a se vedea în acest sens, Varnima Corporation International S.A. contra Greciei, nr.48906/06, §27, 28 mai 2009; Ben Naceur contra Franţei, nr.63879/00, §32, 3 octombrie 2006; Wynen contra Belgiei, nr.32576/96, §32 CEDO 2002-VIII).*

Totodată Colegiul reține că, conform jurisprudenței CEDO se menționează despre dezavantajarea unei părți față de alta, în situația în care instanța extinde termenul legal de recurs a unei hotărâri judecătorești definitive, se aduce atingere principiului securității raporturilor juridice garantat de art.6 CEDO *(hotărârea Ghirea vs Republica Moldova).*

Drept consecință, instanța de recurs respinge ca fiind neîntemeiat argumentul recurentului precum că prima instanță nu a analizat toate circumstanțele invocate în contestația depusă, or, *depunerea tardivă a contestaţie exonerează instanţa de obligaţia de a examina cauza în fond,* iar cele invocate pe fonul termenului depunerii contestației ne fiind altceva decât o încercare nereușită de a justifica omiterea lui, formând o modalitate irațională în sensul dat, instanța corect constatând, că în confirmarea depunerii contestației tocmai la 18.06.2025, de către Ciobanu Lilian nu au fost prezentate careva date obiective fapt ce în lipsa acestora s-a și impus adoptarea justă a soluției de respingerea contestației ca fiind tardivă.

Constatând motivarea instanței a fi una plauzibilă, Colegiul o preia în tot și o însușește, ceea ce este în corespundere cu jurisprudenţa CtEDO în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, potrivit cărei, instanțele naționale deși au obligația să-și motiveze deciziile, acest fapt totuși nu impune acordarea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), pentru respectarea caracterului echitabil a procesului, fiind necesar ca instanţa internă, fie prin însuşirea motivelor furnizate de o instanţă inferioară, fie prin alt mod, să examineze chestiunile esenţiale supuse atenţiei sale.

Din optica aspectelor constatate, Colegiul deduce că, judecarea cauzei în instanță s-a desfășurat cu respectarea prevederilor normelor contravenționale ce reglementează procedura respectivă, or, hotărârea judecătorească cuprinde circumstanțele constatate, motivare plauzibilă pe care se întemeiază concluzia, norma contravențională în baza căreia este adoptată soluția, astfel fiind dată în conformitate cu prevederile art.460, art.462 Cod contravențional.

Urmare celor expuse, Colegiul menționează că recurentul în cadrul procedurii în recurs în susținerea poziției sale nu a prezentat careva date obiective plauzibile ce ar pune la cântar soluția instanței de fond în detrimentul ei, fapt pentru ce verdictul judiciar urmează a fi menținut fără modificări în condițiile în care examinarea cauzei s-a desfășurat în limitele legii, fiindu-le oferit

praticipanților un proces contradictoriu și în strictă reglementare cu prevederile art. 6 CEDO.

În lumina celor expuse, Colegiul conchide, imposibilitatea expunerii asupra altor împrejurări a cauzei, decât cele reținute de instanță, dat fiind caracterul ne argumentat a recursului formulat, în lipsa motivării argumentelor de dezacord cu soluția adoptată, fapt pentru care îl va respinge ca nefondat, păstrându-se fără modificări hotărârea judiciară adoptată în prezenta cauză.

În corespundere cu art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. c) Cod contravențional,

D E C I D E :

Recursul avocatului Sandu Serghei în interesele contravenientului Ciobanu Lilian declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 13 octombrie 2025, în cauza contravențională în privința lui Ciobanu Lilian în baza art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, se respinge ca nefondat, cu menținerea fără modificării a hotărârii contestate.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, Judecător **Ion Talpa**

Judecător **Viorica Severin**

Judecător **Cristina Prisacari**